

مجموعه «خودرو تهران ۱۱» این هفته به پایان می‌رسد و مجموعه «پلاک ۱۳» به کارگردانی آرش معیریان و شهاب عباسی جایگزین آن خواهد شد. این سریال از چهارشنبه شب روی آنتن خواهد رفت. پلاک ۱۳ یک مجموعه طنز اجتماعی با مشارکت بیمه مرکزی به تهیه‌کنندگی سلیم ثنائی است. این مجموعه در ۹۰ قسمت ۳۰ دقیقه‌ای از ۱۴ آبان ۱۴۰۰ تا ۱۳ فروردین ۱۴۰۱ از شبکه سه پخش شد.

«پلاک ۱۳»

در کوچه آی فیلم

عضو گروه پژوهشی برنامه بررسی شد

نبرد شناختی

به وضوح می‌بینیم که حتی در غرب هم جرات بیشتری پیدا کرده‌اند که در مقابل روایت اصلی بایستند. تضاد منافع در این بخش، آشکار است و نمی‌توانند پرچم استقلال را بلند کنند. وقتی تحلیل ارائه می‌کنی که روسیه به اوکراین حمله کرده و در عین حال، از نظر اقتصادی کسب و کارت درگروس‌آور بودن آن میدان جنگ وادامه‌دار بودن آن است، نمی‌توان حرفت را شنید و گفت مستقل هستی. ما می‌گوییم یک روایت مقابل نظم نوین جهانی داریم؛ روایتی که می‌خواهند به دنیا تحمیل کنند. این خودش جایگاه مستقل است و انگار ما خلاف جریان آب شنا می‌کنیم. مکت حکومتی نیست و معتقدیم حتی اگر دولتی بخواهد رسانه‌ای را تأمین مالی کند، به معنای استقلال کل کشور است، یعنی ما می‌گوییم ایران مستقل داریم و ملت‌های مستقل جذب ما می‌شوند. چون در غیر این صورت ما از نظر تئوریک شاید با ونزوئلا قرابتی نداشته باشیم. خطی که اینها را به هم متصل می‌کند، ایستادن مقابل این جریان است. البته توی این خط ایستادن، هزینه دارد.

۴. ما الان شاهد هستیم که برخی تحریف‌های واضحی از تاریخ معاصر می‌شود و شاید مکت بهتر بتواند این شناخت درست را به جوانان بدهد. به نظرتان مکت با تمام این توضیحاتی که گفتید، چقدر توانسته در جوانان نسل جدید جریان و گفتمان ایجاد کند؟

غفاری: به نظرم مکت رسانه‌ای است که در شأن انقلاب اسلامی عمل می‌کند. نه دچار توهم است و نه دچار تردید یا ارتجاع. می‌داند انقلاب اسلامی چقدر پیششان است و تلاش می‌کند نماینده درستی از آن باشد. همان قدر هم خط‌شکن است. مکت در جای درستی قرار دارد. البته مراقبت پی‌درپی هم درباره آن شکل گرفته است. به نظرم یونس محمدی یکی از افرادی است که ۷۰ درصدش به شنونده و گیرنده بودن اختصاص دارد. بسیار می‌شنود و گوش می‌دهد. حتی در انتخاب موضوعات هم همین است. گاهی تا پاسی از شب طول می‌کشد تا یک برنامه ۱۰ دقیقه‌ای روی آنتن برود. مدل پخت‌و‌پز و پیش‌تولید این برنامه برای این حجم از پخش، کم‌نظیر است. انگار یک فرآیند غربالگری

محور اصلی داستان، زندگی و کنار آمدن شخصیت‌ها در این عمارت است. آرام آرام شخصیت‌های جدید وارد این خانه می‌شوند که هر کدام داستان جالبی را به همراه دارند. در این مجموعه بازیگرانی چون محمود جعفری، علی صادقی، نگار عابدی، سامان داربی، سیاوش مفیدی، حسین رفیعی، شهره سلطانی، امیرحسین صدیق، رضا شفیعی‌جم، اشکان اشتیاق، پژمان باغزی، مه‌ران رجیبی،

در موضوعات وجود دارد و حتی زاویه دید هم به همین شکل است. موضوعی که داریم، این است که خرده‌اطلاعات زیادی داریم. ما در مکت تقاطع‌یابی می‌کنیم و نگاه می‌کنیم که چه اطلاعاتی در راستای یک سناریو قرار دارد و خط و ربط آنها را پیدا کرده و صحت‌سنجی می‌کنیم. **محمدی:** من فکر می‌کنم قدری زود است که بپرسیم مکت جریان ایجاد کرده یا خیر. حدود ۱۳۰۱۴ کلاکت تولید و پخش کرده‌ایم. به نظرم شاید بیشتر از ایجاد جریان، در طیف مشخصی که اسم‌شان را مردم می‌گذارم و مخاطب تلویزیون هستند، امید ایجاد کرده؛ مردمی که در مناسبت‌های مختلف مثل تشییع پیکر حاج قاسم و دیگر اتفاقات حضور دارند و واقعا معنای «مردم ایران» هستند. این را در بازخورد رودررو با مردم دیده‌ام. جمعیت غالب یا به قول رهبری آحاد مردم. وقتی با آنها مواجه می‌شوم، از مکت رضایت دارند. شاید برخی اتفاق‌ها مردم را مردد و گاهی ناامید کرده بود

که وقتی از یک نظام پیشرو صحبت می‌کنیم کجاست؟ وقتی این را به آنها نشان می‌دهیم و بازنمایی می‌کنیم، درواقع عنوان می‌کنیم که جمهوری اسلامی چطور امنیت خودش و یک ایران فرهنگی بزرگ را تأمین می‌کند، بهتر می‌توانند آن را با قیل مقایسه کنند. این جنگ روانی که طی اتفاقات‌های سال قبل به وجود آمد، باعث شده بود بخشی از مدیران ما دچار تحلیل غلط شوند. بعد متوجه شدند این سراب غیرواقعی است که با جریان‌سازی برخی رسانه‌ها ایجاد شده بود. انگار

مه‌ساز روشن کرده بودند که روبه‌روی‌مان را نبینیم و تصمیم غلط بگیریم. در همان زمان که میدان دید ما را محدود کرده بودند، در لایه‌های زیرین کشور - دیپلماسی، صنعت، زیرساخت - اتفاق‌های بسیار مهمی در حال وقوع بود. وقتی غبار را از بین می‌بریم، تازه می‌توانیم شفاف ببینیم چه اتفاقی در حال وقوع است. فکر می‌کنم بعد از این ماجراها، مکت می‌تواند گفتمان خود را تسری بدهد و روزنه امید ایجاد کند و احتمالا در مرحله بعد جریان‌ساز باشد. حاج‌قاسم هم، روزگاری این حرف را می‌گفت که «وقتی وارد منطقه شدیم، خیلی‌ها در سطوح عالی می‌گفتند محترم بمانید و دخالت نکنید، بگذارید انقلاب محترم بماند! در حالی که مصالح را تشخیص نمی‌دادند». این اوج تنهایی برکسانی حادث می‌شود که عمق ماجرا را درک می‌کنند. اما در عین حال می‌بیند افرادی که با آنها به ظاهر هم‌جبهه هستند، این را درک نمی‌کنند و ماجرا را به شکل تمدنی نمی‌بینند. آدم‌هایی که این تنهایی را درک کرده‌اند، هنگام مواجه شدن با مکت، بیشتر آن را تحسین می‌کنند.

بیژن بنفشه‌خواه، رامین ناصر نصیر، اصغر سمسارزاده و صفا آقاجانی حضور دارند. مجموعه تلویزیونی پلاک ۱۳ از چهارشنبه ۲۸ مهر هر روز ساعت ۱۶ روی آنتن شبکه آی فیلم می‌رود و بازپخش آن نیز راس ساعت‌های ۲۴ و ۸ روز بعد خواهد بود. ثنائی پس از این سریال، مجموعه «چشم‌بندی» را تهیه کرد که از شبکه سه سیما پخش شد.

جریان، بر اثر امید ایجاد می‌شود.

۵. چقدر فکر می‌کنید برنامه‌هایی مثل پاورقی و مکت توانسته مارپیچ سکوت یک قشر خاکستری یا مداخله نظام را بشکنند تا گفتمان ایجاد کند؟

محمدی: من معتقدم باید از لاک دفاعی خارج شویم. پرچی که انقلاب اسلامی در طول این سال‌ها برافراشته، پرچم جلو رفتن و تهاجم است؛ تهاجم از این بابت را که فرهنگ اسلامی ملت‌محور نیست و امت‌محور است، به همه معرفی کند. یعنی وقتی زیر این پرچم قرار می‌گیری، مهم نیست چه رنگ و زبانی داری، مهم نیست در کدام جغرافیای سیاسی زیست می‌کنی. چرا باید بایستیم و تماشا کنیم که فرهنگ دیگران بر ما تحمیل شود. البته هجوم به معنای قلع و قمع کردن نیست، به معنای تبلیغ است. مثلا در جهان عرب، جمهوری اسلامی ایران طرفدار دارد چون پشتیبان فلسطین است. این رقابت در محبوبات، مارا تنی است که حکام عرب در آن بازنده بوده‌اند. کسی می‌تواند فرهنگ حمایت از مظلوم را دوست نداشته باشد؟ چرا این فرهنگ نباید تبلیغ و ترویج شود؟ و چرا نباید نسبت به قدرت‌هایی که به آن حمله می‌کنند، تهاجمی عمل کرد؟ حرف خوب، کار خوب و پیشرفت‌ها، بایستی ترویج شوند. ما تا الان هم پیشرفت کردیم و باید این غبار کنار زده شود تا متوجه آن شویم. مثلا شهید فخری زاده را تنها زمانی که ترور شد، شناختیم. چقدر مثل او داریم که بی‌صداکار می‌کنند. مارپیچ سکوت هم در

رسانه صحت دارد که حالا هم می‌بینیم تناقض‌های بسیاری ایجاد می‌کنند تا ما را وارد مارپیچ سکوت کنند. ما باید بگوییم برای‌مان اهمیت ندارد آنها چه می‌گویند، اگر درک کنیم کجا هستیم و چه می‌گوییم، این را بهتر می‌فهمیم. بگوییم اصلا برای‌مان مهم نیست قطع ارتباط می‌کنی، مهم نیست کجاست تحریم می‌کنی، مهم این حرف است که گفته شود.

غفاری: یک نکته را باید اضافه‌کنم. این‌که حمله‌ای که ما می‌کنیم برای نجات است. درست مثل این‌که یک اختاپوس در کل دنیا افتاده، حمله می‌کنیم که مردم رانجات دهیم. اتفاقا حرف‌مان برای آنهاست که به مثال ما حکومتی می‌گویند. این است که شماها در فلان دولت اروپایی هضم شدید. ما و انقلاب ما و جریان سازی و حاکمیت ما مردم مستقل، ادامه دارد. مثلا به اتفاق‌های اخیر نیجر نگاه کنید. نیجر در مدت اخیر یک کودتای نظامی کرد و فرانسوی‌ها را بیرون انداخت. از نظر اقتصادی چه اتفاقی افتاد؟ اورانیومی که نیجر به ۸۰ سنت به فرانسه می‌فروخت، الان کیلویی ۲۰۰ یورو باید بخرد. چه کسی منفعت می‌برد؟

انقلاب اسلامی برای همه آنهاست که روی کره زمین هستند، خوب است. باید از خودشان بپرسند هجمه رسانه‌ای و سیاه‌نمایی برای ایران هراسی، از سر چیست. **۶. تولید مکت چقدر به خودتان کمک کرد تا با مردم گفت‌وگو داشته باشید؟ البته ممکن است این گفت‌وگو به شکل یک دیالوگ زمان‌دار باشد که به مرور پاسخ‌ها را دریافت کنید.**

محمدی: من قبل از این‌که به ایران برگردم، ایرانگردی کنم و مستندی از شهرهای کمتر دیده‌شده ایران درست کنم، یک سری چیزها برایم مسجل شده بود. وقتی خارج از ایران زندگی می‌کنی، اگر رسانه‌های داخل را دنبال نکنی؛ همه چیز خبر از فلاکت ایران دارد و انگار از یک کشور عقب‌مانده حرف می‌زنند که به باورشان، درگیر مسائل ارتجاعی و پیش‌یا افتاده‌ای است که کشور‌های غربی سال‌هاست آن را با مفهومی مثل دموکراسی حل کرده‌اند. وقتی این را با حقایق کف میدان مقایسه می‌کنید، می‌بینید

چقدر متفاوت است. حتی خود مردم سوریه، از ایران دفاع می‌کنند و می‌گویند زمانی که گیر کرده بودند، چطور نیروهای ایران به دادشان رسیدند. خودشان می‌گویند به نیروهای ایران و به حاج‌قاسم مدیون هستند. با اینها مصاحبه کرده‌ام. من با خیلی‌ها خارج از ایران صحبت کردم که کلمه ایران ورد زبان‌شان بود. اینها رسانه نداشتند اما تحلیل داشتند. بسیاری از چیزهایی که رسانه‌های آن طرفی نشان می‌دهند، دقیقا برعکس چیزی است که وجود دارد. وقتی اینها را می‌شنوی، می‌گویی یک چیزی هست و دنبال سند می‌روی. می‌بینی سناریوی ثابت در کشور‌های مختلف اجرا شده و بازوی جنگی‌شان، رسانه است. وقتی ایران را گشتم، چیزهایی دیدم که اصلا تعجب نکردم، انگار از قبل آن را مطالعه کرده بودم. مثلا در یکی از سفرها، به روستایی در کویر رفتم که چند جوان در حال بحث و گفت‌وگو در مسجد بودند. توجه من به آنها جلب شد و گوش کردم. آن‌قدر خوب استدلال می‌کردند که ترغیب شدم با آنها صحبت کنم. روی مسأله تمدن آن‌قدر دقیق بحث می‌کردند که تعجب می‌کردم چطور می‌شود جوانانی در دل یک روستای کوچری این‌طور تحلیل داشته باشند. گاهی یک گروهی می‌گویند «ما مردم» و صحبت از آزادی می‌کنند. این‌گونه افراد «مردم» را به حساب نمی‌آورند. اینها برای‌شان مهم نیست که در آن روستا، جوانان چطور فکر می‌کنند و اینها را اصلا نمی‌بینند.

۷. آنچه ما در مکت، پاورقی و برخی برنامه‌های دیگر مثل جریان شاهد هستیم، این است که تیم‌های حرفه‌ای وارد شده‌اند و تحول صورت گرفته. در واقع افراد متخصص را برای تولید برنامه آورده‌اند که کاملا خلاف روال قبل است. این تحول را چطور می‌بینید؟

محمدی: به نظرم تلویزیون در دوران تحولی و دوره مدیریتی جدید، عزم خود را بر تحول واقعی گذاشته. مدل‌های نوآورانه برای ظرف و حرف، یعنی ما شبیه تلویزیون نشدیم، ما سفالگری هستیم که ظرف‌ها را طبق سلیقه خودمان درست می‌کنیم و حرف‌ها هم مشخص است؛ دفاع از گفتمان انقلاب اسلامی. حالا هرکسی براساس ظرفیت خودش، سراغ آن می‌رود. ما در مکت، شبیه تلویزیون نشدیم بلکه تلویزیون پذیرفت که باید ظرف‌های جدید اضافه کند. پیش از این شاید می‌دیدیم که ریخت و پاش حسابی برای تولید یک برنامه تلویزیونی ایجاد می‌شد تا یک صحنی را مطرح کند اما الان روال برنامه‌سازی تحول پیدا کرده. رسانه‌ملی یعنی مردم خودشان را در رسانه ببینند.

چند برنامه مثل برنامه «قه‌رمان معمولی» دیده‌ام که خیلی آن را تحولی می‌دانم. تحول در ابعاد مختلف در حال وقوع است. یکی از این ابعاد، بردن دوربین به جاهایی است که مردم خودشان را روی آنتن ببینند. این کار، ایجاد امید می‌کند. تلویزیون به این سمت رفته که مردم و کارهای مهمی که انجام داده‌اند، دیده شود.

غفاری: نگاه سازمان در دوران تحولی این است افرادی که به محتوا مسلط هستند، فرم برنامه‌سازی را طراحی کرده و آن را ارائه کنند. چون سال‌های قبل، مدل دیگری ارائه شده بود. به‌نظرم مدل درست همین است افرادی را وارد کار کنیم که اشراف محتوایی دارند و بیایند برنامه تولید کنند. کسی می‌تواند حرف خود را درست به مخاطب منتقل کند که به آنچه می‌گوید، باور داشته باشد. من در مکت می‌بینم کسی این حرف را می‌زند که در رشته کلام خودش، استمرار دارد. اگر یونس محمدی را در فضای مجازی هم دنبال کنم، می‌بینم کاملا خودش است اما اگر قرار باشد فردی در قامت یک جری بخواهد آن را بگوید، شاید قابل باور نباشد. هدف این است که حرف‌های کمتر گفته شده را بزنیم. این برنامه مثل انقلاب اسلامی است که شاید بذرهاش بعدتر جواب بدهد.

برای خواندن متن کامل، این نشست کیوآرکد را اسکن کنید

ماجرای پولدارهای دنیا

یکی از کلیدواژه‌هایی که در برنامه مکت بارها به آن اشاره شده، عنوان پولدارهای دنیا است. این برنامه در کلاکت‌های مختلف خود تلاش کرده با همین کلیدواژه به مسائلی بپردازد که دستخوش برخی سیاست‌های مدنظر همین پولدارها شده است؛ درست مثل بخشی که به ارتباط مردم ایران با پولدارهای دنیا می‌پردازد تا پشت‌پرده برخی مسائل را افشا کند که چند سال قبل اتفاق افتاده است.

خاطره

«بلبشو»؛ طنز سیاسی عروسکی

تابه امروز برنامه‌های متنوعی با موضوع‌های سیاسی در قالب طنز و عروسکی تولید و روانه آنتن شده است. یکی از این برنامه‌ها که بسیار پرمخاطب بود و تولید آن به فصل‌های دیگر هم رسید، برنامه بلبشو بود که در قالب ژانر سیاسی از شبکه سه پخش می‌شد. این مجموعه کاری از اداره کل برنامه‌های سیاسی بود که به تهیه‌کنندگی احسان میرزاابولحسنی و کارگردانی شیوا درویش ساخته شد. مجموعه بلبشو با همکاری بیش از ۵۰ نفر از صداپیشگان همچون فرزاد شیرمحمدی، مهدی قاسمی، هومن ظفرپور و نازنین حقیری در قسمت‌های ۱۵ دقیقه‌ای تهیه و تولید شد که هر پنجشنبه قبل از خبر ورزشی ساعت ۱۹ از شبکه سه روی آنتن می‌رفت.

موضوعاتی همچون انتخابات آمریکا، حقوق بشر غربی، اعتراضات اروپایی‌ها به بی‌کفایتی دولت‌ها و جولان کرونا در این برنامه محور قرار گرفت و به تناسب اتفاقات روز برنامه سازی می‌شد. مجموعه طنز عروسکی بلبشو با پشتوانه ساخت برنامه‌های مشابه در دهه ۷۰ و ۸۰ ازسوی اداره کل برنامه‌های سیاسی و به همت تجربه اندوخته شده و با نگاهی متفاوت و تلفیق هنر روز و همکاری بسیاری از طراحان و سازندگان عروسک مطرح کشور ساخته شده است.

نگاه

مرور اتفاقات روزانه

«پاورقی» یکی از برنامه‌های پربیننده شبکه دو است که با هدف روشن شدن ابعاد اخبار منتشر شده در فضای مجازی با زبان طنز، سعی در نمایان کردن لایه‌های پشت پرده اخبار و افراد مرتبط با اتفاقات در فضای مجازی دارد. این برنامه می‌کوشد بدون پیچیدگی‌های فرمی و زبانی، اخبار و

اتفاقات روزانه را مرور کند. همچنین این برنامه از حضور نویسندگان طنزپرداز در قسمت‌های مختلف بهره می‌برد. اجرای این برنامه را محمدرضا شهبازی به‌عهده دارد و جواد فتعی، تهیه‌کننده و کارگردان آن است. این برنامه به‌قدری مورد توجه قرار گرفت که محسن برمهانی، معاون سیما در جمع عوامل برنامه پاورقی در سخنانی گفت: در جریان غائله اخیر و فتنه‌انگیزی دشمنان نظام مقدس جمهوری اسلامی، شبکه‌های معاند، آرایش جنگی داشتند و نفرت و دروغ پررانی این نگاه‌های خبری بی‌امان در جریان بود. این برنامه از استانداردهای لازم و ریتم مناسبی برخوردار بوده و توانسته تأثیر خود را در جامعه بگذارد. به همین دلیل لازم دیدم از زحمات مدیر شبکه دو و عوامل برنامه قدردانی کنم، چراکه یک بخش در جریان این جنگ رسانه‌ای یک سنگر جدی و استراتژیک را حفظ کرده‌اید.

